

Aan : Colleges en raden
Van : Portefeuillehouders Mobiliteit
Onderwerp : Uitvoeringsplan Mobiliteit en Mobiliteitsfonds

Kennisnemen van:

Met deze informatienota wordt u op de hoogte gesteld van ontwikkelingen en acties uit het Uitvoeringsplan Mobiliteit voor het jaar 2021.

Inleiding

De regionale bereikbaarheid is een must voor het goed functioneren van onze regio en voorwaarde voor een aantrekkelijk woon- en vestigingsklimaat. Daarom pakken we de mobiliteitsvraagstukken op als één regio, samen met onze partners, zoals het bedrijfsleven, de provincie, het Rijk en de omliggende regio's en gemeenten. Goede samenwerking is noodzakelijk voor een robuuste, duurzame en slimme regionale bereikbaarheid in, van en naar Rivierenland. Dankzij de bijdrage van de gemeenten kunnen wij ook in 2021 samen de mobiliteit en de bereikbaarheid in de regio verbeteren. Dat doen wij met het gezamenlijk vastgestelde Uitvoeringsplan Mobiliteit 2019-2022 en het Mobiliteitsfonds.

In 2019 zijn we begonnen met het uitvoeren van de eerste acties uit het Mobiliteitsplan en zijn wij bij vele ontwikkelingen in het land betrokken geweest. Het Klimaatakkoord, het Strategisch Plan Verkeersveiligheid en het landelijke netwerk voor Vrachtwagenheffing zijn enkele van deze trajecten. In 2020 hebben wij het Regionale Fietsplan vastgesteld en is er een voorkeursbesluit genomen over de verbreding van de A2 tussen Deil en Vught. Ook is er met de provincie en andere regio's een verkenning gedaan naar de spoorverbinding Arnhem-Tiel-Geldermalsen en zijn de mogelijkheden verkend van toekomstbestendig flexibel openbaar vervoer. Daarnaast is er landelijk steeds meer aandacht voor het registreren van diverse verkeersdata en blijft er volop aandacht om de verkeersveiligheid te verbeteren en de mobiliteit te verduurzamen.

Ook in 2021 zetten we ons in om de acties nader uit te voeren en zijn we bij vele ontwikkelingen in het land aangehaakt. Dit doen we aan de hand van de 8 mobiliteitsopgaven in ons Uitvoeringsplan Mobiliteit 2019-2022. Met deze informatienota brengen we op hoofdlijnen in kaart met welke dossiers dit jaar aan de slag gegaan zal worden en welke hoofdzaken daarin spelen.

Kernboodschap

Het wegennet en de spoorverbindingen zijn de ruggengraat van onze regio. Samen met het Rijk, provincies Gelderland en Brabant en gemeente Den Bosch werken wij samen aan een betere doorstroming op de A2 Deil-Vught, door het realiseren van een toekomstbestendige verbreding van de snelweg. Op de A15 zal komend jaar de verkeersveiligheid tussen Deil en Ochten worden verbeterd. Ook werken wij samen met onze partners om de verkeersproblemen op de Rijnbrug aan te pakken en zetten we ons in voor het in de toekomst verbreden van de A15. Voor de spoorverbindingen is onze ambitie om deze in de toekomst verder te verbeteren met betrouwbare, directe en duurzame verbinding naar de vier omliggende steden. Aan de andere kant zal in toenemende mate onze mobiliteit beïnvloed worden door de energietransitie, technologische ontwikkelingen en de opkomst van de platformeconomie, dit biedt kansen om de beschikbare infrastructuur slimmer te benutten. Daarom gaan we onze gebruikers nog meer stimuleren om op een duurzame manier te reizen; een toekomstbestendige manier van vervoer, waarbij onze verplaatsingen geen invloed hebben op het milieu en steeds minder CO₂-uitstoot veroorzaken.

De afgelopen jaar heeft veelal in het teken van de Covid-19 crisis gestaan, ondanks alle negatieve berichten is op het gebied van mobiliteit een klein voordeel zichtbaar geworden: de files zijn nagenoeg verdwenen en we fietsen en wandelen veel meer dan voorheen. Het massale thuiswerken heeft een enorm effect op de mobiliteit en het is daarom nu noodzakelijk om deze positieve gedragsverandering te blijven stimuleren. Door nu te investeren in meer verplaatsingen per fiets wordt direct bijgedragen aan het verduurzamen van onze mobiliteit en de leefbaarheid van ons landelijk gebied. Het realiseren van het snelfietspad Zaltbommel – 's-Hertogenbosch in 2022 is daar onderdeel van. Ook lokaal zetten we ons in om fietsverbindingen veiliger te maken en te verbeteren. Daarnaast verkennen wij de mogelijkheden om het openbaar vervoer te versterken in de voorbereidingen naar de nieuwe Concessie. Met bijvoorbeeld het aanbieden van (elektrische) deel- en dorpsauto's, flexibiliseren wij het openbaar vervoer daar waar lijnbussen niet meer tot in de kernen rijden. Dit alles om de bereikbaarheid van de regio te versterken. Ook werken we aan de toekomstbestendigheid van de vele veerdiensten in de regio. Deze oeververbindingen zijn niet alleen schakels in ons wegennetwerk, ze verbinden onze regio op een recreatieve, duurzame en vitale manier door bestemming met de fiets bereikbaar te maken.

Samengevat worden door de gemeenten in regio Rivierenland volgende vraagstukken in 2021 opgepakt:

- Versterken (internationale) verbindingen:
  - De MIRT Verkenning A2 Deil-Vught: In het najaar van 2020 is het voorkeursbesluit genomen door de minister om 830 miljoen te investeren in de verbreding van de A2 naar 2x4 rijbanen, een aanzienlijk hoger budget dan de eerdere reservering van het Rijk van 430 miljoen. Momenteel wordt er gewerkt aan een definitief besluit voor de inpassing van dit verbrede tracé: het concept voorkeursalternatief. Voor Regio Rivierenland betreft dit

- maatregelen voor knooppunt Deil, aanpassingen aan de aansluiting van Waardenburg en Kerkdriel en de verbreding van het tracé en de Waalbrug naar 2x4 rijbanen
  - Daarnaast zal het concept voorkeursalternatief ook het ontstane congestie knelpunt op de A15 oppakken door een extra rijstrook te realiseren tussen knooppunt Deil en aansluiting Meteren.
  - Als de stuurgroep in het voorjaar akkoord gaat met het concept voorkeursalternatief zal voor de zomer een zienswijze procedure wordt gestart.
  - Naast de verbreding van de weg zit in het voorkeursalternatief ook een breed mobiliteitspakket met flankerende maatregelen. Deze hebben als doel de drukte op de weg verder te reduceren, aan de hand van spitsmijdingen, en de leefbaarheid in het gebied te verbeteren. Momenteel wordt verkend met welke maatregelen dit in de toekomst zou kunnen.
  - In het gebied rondom de A2 wordt met meerdere maatregelen geprobeerd de drukte op de weg te reduceren. Om dit te bereiken wordt onder andere op station Zaltbommel de Park&Ride uitgebreid en wordt het snelfietspad Zaltbommel - 's-Hertogenbosch gerealiseerd.
  - Samen met Rijk, Rijkswaterstaat en provincie Gelderland zal de verkeersveiligheid op de A15 tussen Deil en Ochten verbeterd gaan worden door het plaatsen van ribbelmarkering en twee extra filedetectieborden.
  - Daarnaast werken wij aan een regionale visie A15 gezien de nieuwe verkeerscijfers, de MIRT verkenning Papendrecht-Gorinchem, MIRT verkenning A2 Deil-Vught en het doortrekken van de A15 wat rondom onze regio speelt.
- **Robuust hoofdwegenet en leefbare kernen:**
  - Bestuurlijk is ingestemd om de verbreding van de Rijnbrug in 2026 te realiseren. Samen met provincie Gelderland, provincie Utrecht, Food Valley en Regio Rivierenland is deze verkenning afgerond en ligt er in 2021 een bestuurlijke overeenkomst voor om tot realisatie te komen. Momenteel dreigt het traject vertraging op te lopen door de berekening van de stikstofuitstoot.
  - Het Regionale Verkeersmodel Rivierenland zal vernieuwd worden. Hiervoor zullen er nieuwe verkeerstellingen worden gedaan om het model uit 2017 te actualiseren. In verband met de Covid-19 crisis, die mogelijk een vertekend beeld geeft van de daadwerkelijk drukte op de weg, kan hopelijk in het najaar gestart worden met de tellingen.
  - Een haalbaarheidsstudie wordt samen met gemeente Tiel en gemeente West Betuwe uitgevoerd naar een westelijke uitvalsweg, zoals beschreven in het Uitvoeringsplan Mobiliteit.
- **Kwalitatieve spoorverbindingen:**
  - Als regio hebben wij een spoor visie opgesteld waarmee het gesprek met andere regio's en partijen gevoerd zal worden over het versterken van de spoorverbindingen in Rivierenland.
  - Op korte termijn zal door de provincie geen investering gedaan worden in het regionale spoor. Echter is men wel bereid te verkennen om, eerder dan de vervangingstermijn van de treinen, deze verbinding te verduurzamen.
  - De regio is betrokken bij het landelijke toekomstbeeld openbaar vervoer 2040 waarin verkend wordt hoe het nationale spoornetwerk er uit moet gaan zien in de toekomst. Dit gegeven de ambitie om meer mensen te laten reizen met de trein en daar voldoende en de juiste verbindingen op te realiseren. In dit kader maakt de regio zich sterk voor een frequentie verhoging op alle stations, in het bijzonder op Zaltbommel.
- **Toekomstbestendig en veilig fietsnetwerk:**
  - Samen met de provincie Gelderland, provincie Utrecht, gemeente Houten en de gemeenten in regio Rivierenland zal een verkenning gestart worden naar het versterken van de fietsverbinding Zaltbommel-Houten-Utrecht. Hierin zal bijzondere aandacht zijn voor een toekomstvaste verbinding over de Lek.
  - De gemeenten hebben gezamenlijk een regionaal fietsplan opgesteld met daarin de fietsknelpunten, het versterken van de fietsverbindingen, het stimuleren van meer fietsers en het realiseren van meer fietsvoorzieningen bij onder andere stations. De gemeenten zijn aan zet om deze fietsknelpunten nu en in de toekomst te verbeteren. Dit kan met behulp van provinciale subsidies.
  - In het kader het landelijke programma 'Nationaal toekomstbeeld Fiets' werken de gemeenten, als onderdeel van Landsdeel Oost aan een uitvoeringsprogramma om het fietsnetwerk in Nederland te verbeteren. Het reduceren van barrières en het verbeteren van de verkeersveiligheid lijken hierin een hoge prioriteit te krijgen.
- **Sterk en verbindend openbaar vervoer:**
  - Vanwege Covid-19 zijn de voorbereidingen voor de Rijn-Waal concessie met enkele maanden uitgesteld. De provincie heeft de gemeenten inmiddels benaderd om mee te denken over de consequenties van de crisis op de toekomst van het openbaar vervoer. Hierbij hebben de bestuurders hun zorgen bij de provincie ook uitgesproken over de toekomst van het openbaar vervoer in Rivierenland.
  - Er is door de provincie samen met gemeente West Maas en Waal en Maasdriel een verkenning gedaan naar het versterken van buslijn 165 Druten – 's-Hertogenbosch. De maatregelen om de sluis Andries beter te laten anticiperen op de bus, Rossum optimaler te bedienen en versnellingsmaatregelen in Brabant bieden kansen om deze lijn nog verder te verbeteren. Deze maatregelen worden dit jaar met de gemeenten en de provincie nader uitgewerkt en gerealiseerd.

- Samen met contractbeheerder Versis en de provincie wordt de uitrol van haltetaxirreis voorbereidt. Ten behoeve van dit vervoer zullen er in de regio 'virtuele' haltes geplaatst worden op plekken waar het openbaar vervoer niet rijdt met als doel de kleine kernen bereikbaar te houden.
- Overstap naar schone en slimme mobiliteit:
  - Er is gestart met een laadconsulent die met de gemeenten kijkt naar de laad mogelijkheden in de gemeenten en hoe dit in de toekomst georganiseerd moet worden. Dit gegeven de hoge Gelderse ambitie om CO² reductie te realiseren.
  - Samen met gemeente Buren en gemeente West Betuwe is een studie gedaan naar het verbeteren van de verkeersveiligheid tussen schoolgaande fietsers en het grote agrarische verkeer op trekkers. Een gedragscampagne staat gereed om na de Covid-19 periode op te starten om deze twee groepen meer bewust te maken van elkaar.
  - Er is een analyse gedaan naar het verduurzamen van het goederenvervoer over water met behulp van elektrische boten. Deze analyse zal in een volgend stadium met partijen als het waterschap en Rijkswaterstaat nader worden besproken.
  - De gemeenten zijn samen met provincie, in opdracht van het Rijk, verkeersdata aan het registreren. Er is sprake van een data top 15 dat onder andere betrekking heeft op wegwerkzaamheden, evenementen of intelligente verkeerslichten die in 2023 allen op eenzelfde manier geregistreerd moeten worden.
  - Daarnaast is er gezien de landelijke ontwikkelingen een uitgebreid plan van aanpak opgesteld om een versnelling te geven aan de ontwikkelingen rondom schone en slimme mobiliteit. Hiervoor heeft de regio een subsidie van 450.000 euro ontvangen van de provincie om dit vraagstuk te intensiveren. Daarvoor zal een mobiliteitsmakelaar worden aangesteld, een verkenning gestart naar reisbewegingen en gedrag van reizigers in, van en naar de regio en wordt ingezet om de potentie van de stations Tiel en Culemborg te versterken, met aandacht voor betere voorzieningen om de overstap naar duurzame mobiliteit te faciliteren en stimuleren.
- Overige acties – Verkeersveiligheid:
  - Samen met het Regionaal overleg Verkeersveiligheid Oost Nederland wordt jaarlijks gewerkt aan een veiliger Rivierenland door het aanbieden van educatie programma's op scholen. Maar ook jonge automobilisten of senioren die voor het eerst op een elektrische fiets zitten worden via diverse kanalen benaderd en waar nodig hierbij geholpen.
  - Per gemeente is gestart met het opzetten van een verkeersveiligheidsmonitor om meer inzicht te krijgen in de gevaarlijke verkeersknelpunten.
  - Landelijk wordt er gewerkt aan een strategisch plan verkeersveiligheid (SPV) met als ambitie nul verkeersdoden. Vanuit die ambitie wordt samen met de provincie gekeken hoe en op welke termijn regionale knelpunten kunnen worden opgepakt.
- Overige acties – Veerdiensten:
  - Samen met de oevergemeenten in Regio Rivierenland wordt een visie voor de toekomst van de veren opgesteld om meer inzicht te krijgen in het belang van de veren op het gebied van mobiliteit, duurzaamheid, recreatie, vitaliteit en economie.

Financiën

Dit alles kunnen we doen dankzij ons gezamenlijke Mobiliteitsfonds. Elke gemeente draagt hieraan bij met 1 euro per inwoner per jaar. Met het Uitvoeringsplan en het Mobiliteitsfonds hebben wij als regio één geluid naar onze partners over het belang van de bereikbaarheid van, naar en in de regio. Dankzij de bijdragen van de gemeenten kunnen wij de bereikbaarheid van Rivierenland elke dag verder verbeteren.

Zoals afgesproken zetten wij de gelden uit het Mobiliteitsfonds in op drie hoofddoelstellingen; een betere doorstroming via het MIRT A2 Deil-Vught, het verbeteren van de verkeersveiligheid op de A15 Deil-Ochten en diverse duurzame en slimme oplossingen voor een betere bereikbaarheid. Deze duurzame en slimme projecten zijn hierboven nader toegelicht.